

Δίκαιο Διακριτικών Γνωρισμάτων
Μ.Σ. Μαρίνος 2016

άρθρο 184,
να ή υπη-
κύριο ση-
184 πα-
αναλωτών
εγκλος από

11ο Κεφάλαιο: Το σήμα της ΕΕ

A. Γενικό πλαίσιο και αρχές

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Η εναρμόνιση των εθνικών δικαίων των σημάτων με την αρχική Οδηγία 89/104 αρχικά υπήρξε απλώς ένα παρεπόμενο και μια συμπλήρωση του φιλόδοξου εγχειρήματος του κοινοτικού σήματος με το οποίο επιδιώκεται η υπέρβαση της εδαφικότητας. («ένα σήμα για ολόκληρο το έδαφος της κοινότητας»). Με το κοινοτικό σήμα επιτεύχθηκε ένα ακόμα βήμα στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς¹. Μετά από 35 περίπου έτη εργασιών και διαπραγματεύσεων εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 17.12.1993 ο Κανονισμός 40/1994 για το κοινοτικό σήμα. Είναι άμεσα εφαρμοστέος στο εθνικό δίκαιο κάθε χώρας της ΕΕ, χωρίς να απαιτείται προσαρμογή του εθνικού δικαίου σε αυτόν. Τροποποιήθηκε πρωτίστως με τον Καν. 422/2004 από 10.3.2004 και κωδικοποιήθηκε με τον Καν. 207/2009 από 26.2.2007.

11.1

Ο Καν. 207/2009 τροποποιήθηκε πρόσφατα με τον Καν. 2015/2424/ΕΕ της 16.12.2015, στο πλαίσιο του γενικότερου **εκσυγχρονισμού του δικαίου των σημάτων** (κατωτέρω 14.1 επ.). Οι αλλαγές τόσο στο επίπεδο του ουσιαστικού όσο και του δικονομικού/διαδικαστικού δικαίου² είναι πολλές, αλλά όχι θεμελιώδεις από συστηματική άποψη.

11.2

Με τον Κανονισμό αυτό ο όρος «κοινοτικό σήμα» **αντικαθίσταται** με τον όρο «**σήμα της ΕΕ**», όρος που χρησιμοποιείται εφεξής. Ο όρος του Γραφείου Εναρμόνισης υποκαθίσταται από τον νεοϊδρυθέν Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας, και τέλος αντί του όρου «δικαστήριο κοινοτικών σημάτων» χρησιμοποιείται η ονομασία «δικαστήριο σημάτων της ΕΕ» (άρθρο 1 Καν. 2015/2424).

Οι αλλαγές που θεσπίζει ο Καν. 2015/2424 τίθενται σε ισχύ 90 ημέρες από την δημοσίευση του. Σε σχέση με μια σειρά ειδικών ρυθμίσεων απαιτείται η έκδοση εκτελεστικού κανονισμού και τίθεται ένα ακόμα χρονικό πλαίσιο μέχρι 1.10.2017 (άρθρο 4

1. Βλ. προοίμιο Καν. 207/2009, ιδίως σκέψεις 2 επ. Οι διατάξεις που μνημονεύονται στο κείμενο αναφέρονται σε διατάξεις του Κανονισμού. Γενικά για τον θεσμό του κοινοτικού σήματος *Μαρίνος*, Το κοινοτικό σήμα. Βασικές ρυθμίσεις Καν. 40/1994, 1994.

2. Βλ. και σκέψεις 8 επ. Καν. Εφεξής όλες οι διατάξεις αφορούν στον Καν. 207/2009, όπως έχει τροποποιηθεί από τον Καν. 2015/2424.

ημένα προ-

υ, χαρακτη-
ροϊόντων ή

Καν. 2015/2424)³. Στο άρθρο 290 ΣΛΕΕ προβλέπεται ότι με νομοθετική πράξη μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης. Κατ'εφαρμογή αυτής της διάταξης η Ευρ. Επιτροπή έχει αποκτήσει πολλές αρμοδιότητες που αφορούν την δομή και την λειτουργία διαδικασιών του Γραφείου (άρθρο 136β, σκέψη 45)⁴.

1.3 Το σήμα της ΕΕ και η εναρμόνιση των εθνικών δικαίων συνδέονται στενά με τρία άλλα ήδη υπάρχοντα διεθνή συστήματα προστασίας, ήτοι τη Σύμβαση της Μαρτίτης και το σχετικό Πρωτόκολλο για τη διεθνή καταχώριση των σημάτων του έτους 1891, την ΔΣ Παρισίων του έτους 1883 και τη Συμφωνία TRIPS (κατωτέρω αρ. 12.5 επ.). Όλα αυτά τα συστήματα προστασίας των σημάτων είναι μεταξύ τους εναρμονισμένα και συνυπάρχουν χωρίς πρόβλημα, πλέον με μια μεγαλύτερη σύγκλιση στο επίπεδο ουσιαστικού δικαίου και διαδικαστικών διατάξεων.

Από άποψη ουσιαστικού δικαίου των σημάτων Οδηγίες (2008/95 και 2015/2436) και Καν. 207/2009, όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2015/2424 ερείδονται στις ίδιες αρχές και έννοιες. Ο πρόσφατος εκσυγχρονισμός του ενωσιακού δικαίου των σημάτων (πακέτο 2015, κατωτέρω αρ. 14, 1 επ.) ενισχύει την σύγκλιση στο ουσιαστικό και διαδικαστικό επίπεδο, καθώς και την συνεργασία μεταξύ Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ και εθνικών γραφείων σημάτων (άρθρο 123γ Καν. 207/2009). Μερικές αλλαγές που ενσωματώνει ο Καν. 2015/2424 προέρχονται από τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς του Γραφείου.

1.4 Ο θεσμικός μηχανισμός του σήματος της ΕΕ στηρίζεται στη λειτουργία του **Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ** (στη συνέχεια Γραφείο) (άρθρο 2)⁵. Είναι αρμόδιο για την εκτέλεση του Κανονισμού 207/2009 και των παρεπόμενων νομικών διατάξεων (Εκτελεστικό Κανονισμό 2868/1995 από 13.12.1995⁶, κλπ και τον Κανονισμό 216/1996 από 5.2.1996 για τη διαδικασία ενώπιον των τμημάτων προφυγής του Γραφείου)⁷. Έχει νομική προσωπικότητα (άρθρο 115).⁸

3. Ενδεικτικά βλ. άρθρα 4, 17, 18, 22^ο, 24^ο, 48^ο, 74^ο επ.

4. Βλ. ενδεικτικά άρθρα 57^ο, 65^ο, 67 παραγρ. 3, 74β, 77 παραγρ. 4, 78 παραγρ. 6, 7β, 79c, 85 παραγρ. 1α.

5. Το Γραφείο άρχισε να λειτουργεί την 1.9.1994 και δέχθηκε τις πρώτες καταθέσεις από την 1.1.1996.

6. Τροποποιήθηκε με τον Καν. 1041/2005 από 29.6.2005 και τον Καν 2015/2424 (άρθρο 2).

7. Βλ. τα κείμενα αυτά σε www.oami.europa.eu, όπου και αποφάσεις του Γραφείου καθώς και αποφάσεις του ΠΕΚ και ΔΕΚ. Το Γραφείο Σημάτων της ΕΕ έχει δημιουργήσει και ένα ηλεκτρονικό κέντρο πληροφόρησης (information@oami.europa.eu), e-businesshelp@oami.europa.eu, complaintsunit@oami.europa.eu. Σημασία για την έρευνα σε συνδυασμό με εθνικά γραφεία σημάτων έχει η βάση δεδομένων TMView (www.tmview.europa.eu) και Euroclass.

8. Από το έτος 2002 στο Γραφείο κατατίθενται και κοινοτικά σχέδια/υποδείγματα, ενώ

Έδρα του Γραφείου είναι το Αλικάντε στην Ισπανία.

Αρμοδία όργανα για τη λήψη αποφάσεων του Γραφείου είναι οι εξεταστές, τα τμήματα ανακοπών, το τμήμα διαχείρισης των σημάτων και νομικών θεμάτων, τα τμήματα ακύρωσης και τα τμήματα προσφυγών (άρθρα 130 επ.).

Οι εξεταστές έχουν αρμοδιότητα σχετικά με τις αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν επί μιας αίτησης κατάθεσης σήματος, ιδιαίτερα ως προς τα άρθρα 36,37 και 68 αναφερόμενα ζητήματα (άρθρο 131).

Τα τμήματα ανακοπών αποτελούνται από τρία μέλη, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον πρέπει να έχει νομικές γνώσεις και αποφασίζουν για τις ανακοπές εναντίον της κατάθεσης μιας ένδειξης ως σήμα της ΕΕ (άρθρο 132).

Το τμήμα διαχείρισης σημάτων και νομικών θεμάτων είναι ιδιαίτερα αρμόδιο για τις αποφάσεις σχετικά με την καταχώριση και διαγραφή σημάτων και στοιχείων στο μητρώο (άρθρο 133).

Τα τμήματα ακύρωσης ομοίως είναι τριμελή, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον πρέπει να διαθέτει νομικές γνώσεις και αποφασίζουν επί της αιτήσεων έκπτωσης ή ακύρωσης (άρθρο 134).

Τα τμήματα προσφυγών αποτελούνται ομοίως από τρία μέλη, από τα οποία τουλάχιστον δύο πρέπει να έχουν νομικές γνώσεις. Είναι αρμόδια για να αποφασίζουν επί των προσφυγών κατά αποφάσεων των δύο προηγούμενων τμημάτων (άρθρο 135).

Η διαδικασία ενώπιον του Γραφείου ρυθμίζεται από τα άρθρα 75 επ. και διέπεται από τις κατώτερω αναφερόμενες αρχές (αρ. 11.18).

II. Βασικές αρχές ουσιαστικού δικαίου

1. Εισαγωγικά

Ο Κανονισμός είναι ένα **περίπλοκο νομικό κείμενο** αποτελούμενο από περισσότερα από 167 άρθρα και δύο Παραρτήματα. Η κατανόησή του δεν είναι εύκολη, δεδομένου ότι το αυτόνομο δίκαιο που δημιουργεί συμπλέκεται με το εθνικό δίκαιο (ουσιαστικό δίκαιο των σημάτων, άλλων διατάξεων του εθνικού ουσιαστικού δικαίου, δικονομικό εθνικό δίκαιο, ιδιωτικό διεθνές δίκαιο). Οι διατάξεις του ερμηνεύονται αυτοτελώς, λαμβανομένων υπ' όψιν του συστήματος και των σκοπών του⁹.

αναμένεται η επέκταση των αρμοδιοτήτων του και σε άλλα ζητήματα λ.χ. καταπολέμηση της πειρατείας, βλ. Σχέδιο Καν. (COM 2011, 288).

9. ΔικΕΕ αποφ. από 10.7.2014, υποθ. C-325/13 Peek and Cloppenburg σκέψη 55· ΔικΕΕ αποφ. από 25.10.2011, υποθ. C-509/09 και C-161/10 E-Date Advertising σκέψη 38 με παραπομπές αποφ. από 19.4.2012, υποθ. C-523/10 σκέψη 31 Wintersteiger = ΕΕμπΔ 2012, 967 με παρατηρ. Ψαρουδάκη.

II. Ταυτόσημες ρυθμίσεις κατά τον Καν. 207/2009 και την Οδηγία 2015/2436

1.21 Το σήμα της ΕΕ καταχωρείται για εμπορεύματα και υπηρεσίες (άρθρο 1, παράγρ. 1, άρθρο 4). Ο Κανονισμός προβλέπει και τη δυνατότητα κτήσης συλλογικού σήματος της ΕΕ (άρθρα 66-74)⁴⁹. Η έννοια του σήματος είναι ευρεία, όπως και υπό την Οδηγία 2015/2439 (προηγούμενος αρ. 3.1 επ. και στη συνέχεια αρ. 14.6).

1.22 Καταθέτης μπορεί να είναι οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (άρθρο 5). Η δυνατότητα κατάθεσης είναι χειραφετημένη από την υπηκοότητα ή την έδρα του καταθέτη.

Σε απόκλιση από το δίκαιο της ευρεσιτεχνίας και της πνευματικής ιδιοκτησίας το δίκαιο επί του σήματος αποκτά όχι εκείνος που εκτόνησε την ένδειξη που κατατίθεται ως σήμα ή την χρησιμοποιεί στις συναλλαγές αλλά αυτός που την κατέθεσε ως σήμα για τη διάκριση ορισμένων προϊόντων ή υπηρεσιών στο Γραφείο. Ρήγμα στην αρχή αυτή εισάγουν τα άρθρα 11 και 18 (αξίωση μεταβίβασης του σήματος της ΕΕ που απέκτησε ο αντιπρόσωπος)⁵⁰.

1.23 Πλήρη επικάλυψη παρουσιάζουν τα απόλυτα και σχετικά απαράδεκτα (άρθρο 8 και 9).

Ομοίως ταυτίζονται οι εξουσίες του φορέα του σήματος της ΕΕ με τις εξουσίες του φορέα εθνικού σήματος. Το σήμα της ΕΕ παρέχει στο δικαιούχο «αποκλειστικό δικαίωμα» (άρθρο 9 παράγρ. 1). Τούτο ακτινοβολεί τόσο την καταχώριση χρονικά μεταγενέστερου σήματος με τη μορφή σχετικού απαράδεκτου (άρθρο 8 παράγρ. 1) όσο και στην προστασία του στις τρεις βασικές εκφάνσεις της (διπλή ταυτότητα, κίνδυνος σύγχυσης με παρόμοιες ενδείξεις για παρόμοια προϊόντα κλπ, σήμα που χάρει φήμης (άρθρο 9 παράγρ. 1).

1.24 Η καταχώριση του κοινοτικού σήματος παρέχει στο δικαιούχο την εξουσία να απαγορεύσει τη χρήση στις εμπορικές συναλλαγές (άρθρο 9 παράγρ. 1) με μία πλειάδα εξουσιών. Στην ενδεικτικά απαριθμηση τους προστίθεται η (θεμιτή) χρήση του σήματος στην συγκριτική διαφήμιση τρίτου (άρθρο 9 παράγρ. 3 στοιχ. στ) και η χρήση του σε επωνυμία (άρθρο 9 παράγρ. 3 στοιχ. δ). Οι εξουσίες αυτές επεκτείνονται και σε ορισμένες προπαρασκευαστικές πράξεις (άρθρο 9^ο). Ίδια είναι η αντιμετώπιση ως προς τα transit εμπορεύματα (άρθρο 9 παράγρ. 4). Τα δικαιώματα αυτά αντιτάσσονται έναντι τρίτων από την ημερομηνία της καταχώρισης του σήματος της ΕΕ (άρθρο 9β παράγρ. 1).

1.25 Πλήρη ταύτιση μεταξύ εθνικού δικαίου και σήματος της ΕΕ διαπιστώνεται στα όρια των εξουσιών (άρθρο 12). Ομοίως σύμπτωση *mutatis mutandis* παρουσιάζει

49. Από την πρόσφατη νομολογία βλ. ΓΔΕΕ αποφ. από 2.10.2015, υποθ. T-627/13 Teaboard.

50. Βλ. άρθρο 13 Οδηγίας 2015/2436 ως αντίστοιχη κατά περιεχόμενη διάταξη.

το σήμα ως αντικείμενο συναλλαγής (άρθρα 16-24), συμπεριλαμβανομένων των αδειών χρήσης και του δικαιώματος προσδοκίας (άρθρο 24)⁵¹.⁵²

Επισημαίνεται ότι με τον Καν. 2015/2436 καταργήθηκε η ρύθμιση σύμφωνα με τ οποία όταν συντρέχει δυνατότητα παραπλάνησης του κοινού, το Γραφείο δεν δέχεται να καταχωρισθεί η μεταβίβαση (πρώην άρθρο 17 παράγρ. 4).

Υπό κοινό ρυθμιστικό παρονομαστή τίθενται πλέον η έκπτωση από το δίκαιο επί του σήματος λόγω μη ουσιαστικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων της ένστασης της μη ουσιαστικής χρήσης ως άμυνα, στην φάση της ανακοπής (άρθρο 42 παράγρ. 2)⁵³, της διαδικασίας ακυρότητας (άρθρο 57 παράγρ. 2)⁵⁴ και της προσβολής (άρθρο 99 παράγρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 96 στοιχ. α)⁵⁵. Το αυτό ισχύει γ τους λόγους που στηρίζουν την ακυρότητα, ενώ ομοίωμα ρύθμιση έχει η εν γνησει ανοχή σε κάθε φάση της ζωής του σήματος (άρθρο 54 παράγρ. 1). Η μεταχείριση των λεγόμενων ενδιάμεσων δικαιωμάτων έχει ταυτόσημο κατά περιεχόμενο ρύθιση προς την Οδηγία 2015/2436.

Η προστασία επί του σήματος παρέχεται από την ημερομηνία που δημοσιεύεται η καταχώριση (άρθρο 9 παράγρ. 3, πρώτη περίοδος), ενώ η χρονική προτεραιότητα κρίνεται από το χρόνο κατάθεσης του σήματος (άρθρο 31). Η προστασία διαρκεί ε μια δεκαετία από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Υπάρχει, όπως και σε εθνικά δίκαια, δυνατότητα απεριόριστης ανανέωσης (άρθρο 46, 47), ακόμα και ότι αφορά ένα μέρος μόνον των εμπορευμάτων και υπηρεσιών (άρθρο 47 παράγρ. 4). Ταυτόσημη σε μεγάλο βαθμό είναι η διάταξη για τον προσδιορισμό και ταξινόμηση των προϊόντων/υπηρεσιών (άρθρο 28), η οποία, επειδή ορίζει το πεδίο προστασίας έχει και διάσταση ουσιαστικού δικαίου (κατωτέρω αρ. 14.23)⁵⁶.

Τέλος, το συλλογικό σήμα και το σήμα πιστοποίησης (άρθρα 66- 74α) συμπλέει στις γενικές γραμμές τους με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις της Οδηγίας 2015/2436. Όμι

51. Η ρύθμιση όμως της διαδικασίας εγγραφής στο μητρώο σημάτων της ΕΕ είναι λεπτομερής (άρθρο 22^ο) σε αντίθεση με αντίστοιχη γενική διάταξη της Οδηγίας 2015/2426 (άρθρο 23 παράγρ. 2).

52. Πρβλ. και νέο άρθρο 16 παράγρ. 1 «Με επιφύλαξη άλλης αντίθετης ρύθμισης από άρθρα 17-24 το σήμα της ΕΕ ως αντικείμενο κυριότητας θεωρείται στο σύνολο του, και για σύνολο του εδάφους της ΕΕ, ως εθνικό σήμα καταχωρισμένο ως εθνικό σήμα στο οποίο σύφωνα με το μητρώο...».

53. Ταυτόσημο το άρθρο 44 Οδηγίας 2015/2436.

54. Ταυτόσημο το άρθρο 46 Οδηγίας 2015/2436.

55. Επειδή στην διαδικασία της προσβολής εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο, ισχύει το άρθρο 17 Οδηγίας 2015/2436 και στην προσβολή σήματος της ΕΕ.

56. Διαφοροποιήσεις εισάγουν οι παράγρ. 8 και 9 του άρθρου 28 Καν. 207/2009.

η κανονιστική πυκνότητα στο επίπεδο του σήματος πιστοποίησης της ΕΕ και του συλλογικού σήματος είναι μεγαλύτερη.

27. Η ανανέωση του σήματος της ΕΕ προϋποθέτει σχετική αίτηση και την καταβολή των απαραίτητων τελών (άρθρο 47 παραγρ. 1). Η αίτηση πρέπει να υποβληθεί μέσα σε διάστημα έξι μηνών πριν από την εκπνοή της διάρκειας προστασίας. Έξι μήνες πριν από την εκπνοή της διάρκειας προστασίας το Γραφείο ενημερώνει το δικαιούχο και τους φορείς δικαιωμάτων επί του κοινοτικού σήματος, λχ. αδειούχους, εφόσον έχουν καταχωρισθεί στο μητρώο σχετικώς (άρθρο 47 παραγρ. 2)⁵⁷.

Γ. Διαδικασία

Γ. Διαδικασία κατάθεσης, έρευνα λόγων απαραδέκτου

28. Η χορήγηση σήματος της ΕΕ προϋποθέτει αίτηση κατάθεσης **μόνον στο Γραφείο σημάτων** και όχι πλέον όπως συνέβαινε προ του Καν. 2015/2424, και στα εθνικά γραφεία σημάτων (άρθρο 25 παραγρ. 1)⁵⁸.

Με τον Καν. 2015/2424 η δυνατότητα αυτή καταργήθηκε λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος από τις επιχειρήσεις (σκέψη 24 Καν. 2015/2424). Μαζί κατατίθεται και ενδεχόμενη αίτηση με την οποία διεκδικείται χρονική προτεραιότητα (άρθρο 30 παραγρ. 1). Το τέλος μπορεί να καταβληθεί εντός ενός μηνός από την κατάθεση (άρθρο 27 παραγρ. 1). Με την λήψη της αίτησης το Γραφείο ερευνά πρώτα αν συντρέχουν αιτυπικές προϋποθέσεις (άρθρο 36) και στην συνέχεια αν συντρέχουν λόγοι απόλυτου απαραδέκτου (άρθρο 37). Το Γραφείο εξετάζει αυτεπαγγέλτως μόνον τους λεγόμενους απόλυτους λόγους απαραδέκτου, η απαρίθμηση των οποίων είναι αποκλειστική (άρθρο 7). Τον ραφείο λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπ' όψιν, ακόμα και αν αυτός υφίσταται μόνο σε τμήμα της ΕΕ (άρθρο 7 παραγρ. 2)⁵⁹.

29. Η κατάθεση επισύρει μια **πλειάδα εννόμων συνεπειών**. Είναι καταρχήν το χρονικό σημείο για να υπολογισθεί η διάρκεια προστασίας (άρθρο 45), για την ύπαρξη καθιέρωσης στις συναλλαγές (άρθρο 7 παραγρ. 3) και για την επίδραση της ως προγενέστερο δικαίωμα έναντι νεώτερων ενωσιακών καταθέσεων (άρθρο 8) και νεότερων εθνικών καταθέσεων στα κράτη μέλη. Ο καταθέτης μπορεί να ανακαλέσει την κατάθεσή του ή να περιορίσει οπτεδότητε τα δηλούμενα προϊόντα ή υπηρεσίες,

57. Δυνατή η ανανέωση μόνον για μέρος των καλυπτόμενων από το σήμα προϊόντων/υπηρεσιών, άρθρο 47 παραγρ. 4.

58. Το έτος 2012 το μεγαλύτερο ποσοστό (96,3%) όλων των καταθέσεων για κοινοτικό σήμα είχαν υποβληθεί στο Γραφείο Κοινοτικών Σημάτων.

59. Η δυνατότητα περιορισμού (disclaimer), ότι δηλ. ο καταθέτης δεν ζητεί την καταχώριση του σήματος για μια ορισμένη χώρα δεν νοείται, εφόσον αντιβαίνει στην αρχή του ενιαίου του κοινοτικού σήματος.

ακόμα και μετά τη δημοσίευση (άρθρο 43) ή να ο προβεί σε διαίρεση της δήλωσι κατάθεσης, όπως και της καταχώρισης (άρθρο 44). Η κατάθεση έχει στα κράτη μέλη της ΕΕ τη θέση μιας εθνικής κατάθεσης (κατάθεση εθνικού σήματος) (άρθρο 32).

Η ρύθμιση αυτή αποδεικνύεται ιδιαίτερα σημαντική στην περίπτωση, όπου ο καταθέτης ή δικαιούχος ενός σήματος της ΕΕ υποβάλλει αίτηση μετατροπής σε εθνικό σήμα (άρθρο 112). Στην περίπτωση αυτή η εθνική πλέον κατάθεση αποικτά την προτεραιότητα της ενωσιακής κατάθεσης ή του σήματος της ΕΕ. Προβλέπεται η αίτηση χορήγησης προτεραιότητας (άρθρο 29, 30, 31).

Το Γραφείο μπορεί σε ιδιαίτερες περιπτώσεις να ζητήσει από τον καταθέτη, σε περίπτωση που ένα σήμα περιλαμβάνει και μη καταχωρήσιμες ενδείξεις, η παρουσία των οποίων δημιουργεί «αμφιβολίες για την έκταση της προστασίας του σήματος», τη υποβολή ειδικής δήλωσης («disclaimer») ότι ο καταθέτης δεν θα επικαλεσθεί ιδίως δικαίωμα για την ένδειξη αυτή (άρθρο 37 παραγρ. 2) (προηγούμενως αρ. 4.12 επι.). Η δήλωση αυτή διευκολύνει την κατάθεση σημάτων της ΕΕ και δημοσιεύεται ταυτόχρονα με την αίτηση ή την καταχώριση του σήματος της ΕΕ.

Καθ' όλη τη διαδικασία της κατάθεσης και καταχώρισης διασφαλίζεται η **αικρότητα του καταθέτη**, ο οποίος έχει την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και να λάβει στοιχεία του φακέλου⁶⁰, ενώ διασφαλίζεται η δυνατότητα τρίτου να υποβάλει λου γραπτές παρατηρήσεις, στο μέτρο που θίγονται κυρίως λόγοι απόλυτου απαραδέκτου (άρθρο 40)⁶¹.

Δεν ανήκει στις προϋποθέσεις καταχώρισης η ύπαρξη επιχείρησης. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να είναι καταθέτης (άρθρο 3 και 5 παραγρ. 1). Ο καταθέτης μπορεί ανά πάντα χρόνο να ανακαλέσει την αίτηση του ή να περιορίσει τα σημανόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες (άρθρο 43 παραγρ. 1).

Από την αρχή της αυτονομίας που διέπει το σύστημα του σήματος της ΕΕ, απορρέει ότι η δυνατότητα καταχώρισης ενός σημείου ως τέτοιου σήματος πρέπει να εκτιμάται μόνο βάσει της σχετικής ενωσιακής κανονιστικής ρύθμισης. Επομένως το Γραφείο δεν δεσμεύεται από απόφαση εκδοθείσα εντός κράτους μέλους, και μάλιστα εντός τρίτης χώρας, δεχόμενη ότι το ίδιο αυτό σημείο μπορεί να καταχωρισθεί ως εθνικό σήμα.

Το ίδιο δε ισχύει, όταν η απόφαση αυτή του εθνικού δικαστηρίου ελήφθη κατ'εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας εναρμονισμένης με την Κωδικ. Οδηγία 2008/95 περί σημάτων, ή ακόμη εντός χώρας ανήκουσας στη γλωσσική ζώνη από την οποία προέρχεται το επίμαχο λεκτικό σημείο⁶². Οι εθνικές αυτές καταχωρίσεις μπορούν να αποτελούν

60. Πρβλ. άρθρο 37 παραγρ. 3.

61. Αφορά λόγους που συνδέονται με τα άρθρα 5-7 Καν.

62. ΠΕΚ αποφ. από 27.2.2002, υποθ. T-106/00 Streamserve σκέψη 47.

απλώς βοήθημα για την ανάλυση και την αξιολόγηση των αιτήσεων καταχώρισης σημάτων της ΕΕ⁶³.

II. Προτεραιότητα - διάσπαση

33 Το σήμα της ΕΕ διέπεται από την αρχή της προτεραιότητας (άρθρα 29-34). Η προτεραιότητα καθορίζεται από την ημερομηνία και την ώρα κατάθεσης.

Μια ιδιαίτερη περίπτωση του σήματος της ΕΕ έγκειται στο ότι ο καταθέτης μπορεί να μετασεί προς τα πίσω το χρονικό σημείο προτεραιότητας. Αν ο καταθέτης έχει καταθέσει ήδη σε άλλη χώρα της ΕΕ ή σε μια συμβαλλόμενη χώρα στην ΔΣ Παρισίων ή Συμφωνία TRIPS το ίδιο ένδειξη ως σήμα, μπορεί να χρησιμοποιήσει την προτεραιότητα αυτής της κατάθεσης/δήλωσης (άρθρο 29 παραγρ. 1). Απαραίτητη όμως προϋπόθεση είναι ότι η αυτή η (πρώτη) κατάθεση δεν είναι εντοπίζεται σε διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών από την κατάθεση του κοινοτικού σήματος και αφορά τα ίδια εμπoreύματα/υπηρεσίες. Αν η δεύτερη κατάθεση αφορά και άλλα εμπoreύματα/υπηρεσίες, τότε η προτεραιότητα ισχύει μόνον ως προς τα κοινά και στις δύο καταθέσεις εμπoreύματα ή υπηρεσίες. Αν παρέλθει η εξάμηνη προθεσμία, αποσβέννεται το δικαίωμα προτεραιότητας. Η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει με την ημέρα της πρώτης κατάθεσης και λήγει έξι μήνες μετά την ημερομηνία αυτή. Η χρήση του δικαιώματος προτεραιότητας δεν απαιτεί ταυτότητα του πρώτου καταθέτη και του καταθέτη της δήλωσης για την κτήση σήματος της (άρθρο 29 παραγρ. 1). Η χρησιμοποίηση της προτεραιότητας της προγενέστερης κατάθεσης από τον καταθέτη δήλωσης για σήμα της ΕΕ έχει ως έννομη συνέπεια ότι το σήμα της ΕΕ θεωρείται ως να εκτέθη κατά την πρώτη ημερομηνία (προτεραιότητας) (άρθρο 31, 32, 34). Προβλέπεται και αίτηση για την διεκδίκηση της αρχαιότητας (άρθρο 34)⁶⁴.

III. Δυνατότητα έρευνας προγενέστερων κοινοτικών και εθνικών σημάτων

4 Ο Κανονισμός προβλέπει ότι το Γραφείο διεξάγει έρευνα μετά από αίτηση και με έξοδα του καταθέτη για προγενέστερα σήματα της ΕΕ ή αιτήσεις, που μπορούν εκ των πραγμάτων να αποτελέσουν βάση ανακοπής κατά το άρθρο 8 (προγενέστερα δικαιώματα) (άρθρο 38 παραγρ. 1) και ανακοινώνει τα αποτελέσματα τόσο στον καταθέτη όσο και στους δικαιούχους των προγενέστερων σημάτων της ΕΕ ή αιτήσεων (άρθρο 38 παραγρ. 7).

63. ΠΕΚ αποφ. από 26.14.2003, υποθ. T-222/02 Robounits, σκέψη 52.

64. Επιστημαίνεται ότι με τον Καν. 2015/2424 η διεκδικούμενη για το σήμα της ΕΕ αρχαιότητα αποσβέννεται, όταν το προγενέστερο δικαίωμα του οποίου διεκδικείται η αρχαιότητα, κηρύσσεται άκυρο ή ο δικαιούχος κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του. Το προϊούσαν δικαίωμα προέβλεπε μόνον την περίπτωση της ακυρότητας.

Εκτός αυτού, τα εθνικά γραφεία σημάτων μπορούν να προβούν σε έρευνα προγενέστερων εθνικών σημάτων έναντι καταβολής τέλους (άρθρο 38 παραγρ. 3).

Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται για την αίτηση κοινοτικού σήματος, δημοσιεύεται η αίτηση για την χορήγηση κοινοτικού σήματος (άρθρο 39). Μετά τη δημοσίευση της αίτησης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, καθώς και οι γανώσεις κατασκευαστών, εμπόρων ή καταναλωτών, μπορούν, χωρίς να αποκτο την ιδιότητα του διαδίκου, να υπβάλουν υπόμνημα στο Γραφείο, στο οποίο να ει καλούνται απόλυτους λόγους παραδέκτου που απαγορεύουν την καταχώριση (άρθρο 40).

IV. Ανακοπές λόγω προγενέστερων σημάτων και διακριτικών γνωρισμάτων

Η σύγκρουση προγενέστερων, εθνικών σημάτων με το σήμα της ΕΕ, αποτέλει το κεντρικό πρόβλημα του Κανονισμού, το οποίο συνδέεται με την προβληματισ της συνύπαρξης των δύο συστημάτων. Η ύπαρξη προγενέστερων σημάτων, εθνικά ή σημάτων της ΕΕ, μπορεί να προταθεί μόνον με ανακοπή (opposition, Widerspruchs) (άρθρα 41-43, 42)⁶⁵ με επίκληση των λεγόμενων σχετικών λόγων παραδέκτου (άρθρο 8):

Η ανακοπή ασκείται εντός τριών μηνών από την δημοσίευση της κατάθεσης (άρθρο 41 παραγρ. 1), χωρίς να είναι δυνατή η επιμήκυνσή της προθεσμίας αυτής⁶⁶. Είναι γραπτή και αιτιολογημένη, θεωρείται δε δεόντως ασκήσιμα μόνον μετά την καταβολή του σχετικού τέλους (άρθρο 41 παραγρ. 3). Η ανακοπή υπό το πλαίσιο του σήματος της ΕΕ, όπως και στο ελληνικό δίκαιο, προηγείται από την καταχώριση του σήματος της ΕΕ. Εγείρεται στο μεσοδιάστημα μεταξύ κατάθεσης και καταχώρισης, πράγμα που όπως και στο ελληνικό δίκαιο μπορεί να οδηγήσει την καταχώριση του σήματος μετά από την πάροδο ικανού χρόνου. Μετά την καταχώριση η ύπαρξη χρονικ προγενέστερου σήματος δημιουργεί λόγο ακύρωσης (άρθρο 52), ο οποίος μπορεί να προβληθεί με ανταγωγή ή ως ένσταση σε δική περί προσβολής. Η ανακοπή απορρίπτεται, εάν ο ανακόπτης δεν αποδείξει την ουσιαστική χρήση ή την εύλογη αιτία για τη μη χρήση του σήματος του (άρθρο 42 παραγρ. 2). Η ρύθμιση αυτή, η οποία επαναλαμβάνεται στα πλαίσια της αίτησης ακύρωσης σήματος (άρθρο 57 παραγρ. 2. επιδρά θετικά στη μείωση του αριθμού των ανακοπών, χωρίς να επιβαρύνει υπερβολικά το ρυθμό εργασίας του Γραφείου.

Δικαιούται να υποβάλει ανακοπή και ο κάτοχος άδειας χρήσης του σήματος (απο 65. Η ανακοπή έχει μεγάλη πρακτική σημασία. Το έτος 2010 ασκήθηκαν περίπου 18.000 ανακοπές.

66. Η παρέλευση της δεν δικαιολογεί αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτερική κατάσταση πρβλ. άρθρο 81 παραγρ. 5 Καν.

κλειστικής ή απλής), εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί από το δικαιούχο του σήματος (άρθρο 41 παραγρ. 1 στοιχ. α) καθώς και ο δικαιούχος προγενέστερου σήματος, όταν έγινε κατάθεση του σήματος από τον ειδικό πληρεξούσιο ή αντιπρόσωπο (agent), εφόσον η κατάθεση έγινε στο όνομά τους και χωρίς την συγκατάθεσή τους (κακοπίστη κατάθεση).

Δικαιούται να υποβάλει εξάλλου ανακοπή δικαιούχος μη καταχωρημένου σήματος και χρησιμοποιούμενου στις συναλλαγές σημείου το οποίο δεν έχει μόνο τοπική ισχύ⁶⁷, με την προϋπόθεση ότι έχει προτεραιότητα (άρθρο 8 παραγρ. 4, άρθρο 41 παραγρ. 1 στοιχ. γ), χρησιμοποιείται στις συναλλαγές και η νομοθεσία του κράτους μέλους αναγνωρίζει το δικαίωμα να απαγορεύσει ένα μεταγενέστερο σήμα.

38

Ανακοπή μπορεί επίσης να ασκηθεί κατά της καταχώρισης της ένδειξης και για ανόμοια προϊόντα, όταν το προγενέστερο σημείο είναι σήμα (εθνικό ή σήμα της ΕΕ) «που χαιρεί φήμης» στην ΕΕ ή στο σχετικό κράτος μέλος, η δε χρησιμοποίηση χωρίς εύλογη αιτία του αιτούμενου μεταγενέστερου σήματος θα προστόριζε αθέμιτο όφελος από την διακριτική δύναμη, το χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα έβλαπτε τη διακριτική δύναμη ή φήμη του (αποδυνάμωση της διακριτικής και κυρίως της διαφημιστικής λειτουργίας του σήματος) (άρθρο 8 παραγρ. 5). Επί της ανακοπής ισχύει το διαθετικό σύστημα.

Δ. Ειδικά ζητήματα

Ι. Βάρος χρήσης

39

Ο δικαιούχος σήματος υπέχει βάρος «ουσιαστικής χρήσεώς του μέσα στην ΕΕ για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρηθεί» για διάστημα πέντε συνεχών ετών (άρθρο 15 παραγρ. 1, άρθρο 51). Ως προς τα συλλογικά σήματα η χρήση συνεπάγεται χρήση από οποιοδήποτε πρόσωπο δικαιούται να χρησιμοποιεί το συλλογικό σήμα (άρθρο 70).

Καθάρά «τοπική» χρήση σε ένα κράτος μέλος δεν εκπληρεί αναγκαιώς την προϋπόθεση της ουσιαστικής χρήσης κατά τον Κανονισμό. Σε αυτήν ανταποκρίνεται η χρήση ακόμη και σε ένα κράτος μέλος. Σε κάθε περίπτωση η ουσιαστική χρήση θα κριθεί υπό την οπτική γωνία της ΕΕ, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν τα εδαφικά σύνορα μεταξύ των κρατών μελών⁶⁸. Τούτο έχει συνέπεια ότι η ουσιαστική χρήση, η οποία είναι επαρκής υπό το εθνικό δίκαιο των σημάτων, δεν ισοδυναμεί απαραίτητα με την εσω-

67. Για την έννοια του δικαιώματος που δεν έχει τοπική ισχύ ΔικΕΕ αποφ. από 10.7.2014, υποθ. C-325/13 Peek and Cloppenburg σκέψεις 51 επ.

68. ΔικΕΕ αποφ. από 19.12.2012, υποθ. C-149/11 Leno Merken σκέψη 57, ΔικΕΕ αποφ. από 29.3.2011, υποθ. C-96/09 P Bud σκέψεις 114 επ.

τερική χρήση κατά τον Καν. 207/2009. Και στο προκείμενο ζήτημα υπάρχει ρηθική σύμπτωση μεταξύ Καν. 207/2009 και Οδηγίας 2015/2436.

Η χρήση του σήματος της ΕΕ με τη συγκατάθεση του δικαιούχου (π.χ. από αποκλειστικό αδειούχο και επί των προϊόντων του ή έστω με την σαφή ανοχή θεωρείται ότι έγινε από τον ίδιο τον δικαιούχο· το ευεργετικό αποτέλεσμα της) της καταλογίζεται σε αυτόν (άρθρο 15 παραγρ. 2)⁶⁹. Ως χρήση θεωρείται και ησιμοποίηση του σήματος σε ελαφρά παραλλαγμένη μορφή, η οποία όμως δεν μιβάλλει τον διακριτικό χαρακτήρα του, όπως αυτός αποτυπώνεται στην καταχρησμένη μορφή του (άρθρο 15 παραγρ. 2 στοιχ. α)⁷⁰.

Επισημαίνεται η σημασία της χρήσης του (προγενέστερου) σήματος (κοινωνικό εθνικού), όταν ασκείται ανακοπή και αίτηση ακύρωσης ή έκπτωσης κατά μεταγενέστερης αίτησης για τη χορήγηση κοινοτικού σήματος (άρθρα 51, 57) αλλά και πλαίσια της ανταγωγής περί προσβολής του κοινοτικού σήματος. Οι διατάξεις αιματιώνουν καταθέσεις των αμυντικών σημάτων, ενώ περιορίζουν σημαντικά ύπαρξη των σημάτων προνοίας προς όφελος του ανταγωνισμού. Ο ανακοπών, απών την ακύρωση κλπ. δικαιούχος του προγενέστερου σήματος υχρεούται να αποδείξει τη χρήση του σήματός του μόνο μετά από σχετική αίτηση δικαιούχου του μεταγενέστερου σήματος. Συνεπώς συμφωνίες που υποχρεών τριτους (π.χ. συμβατικό αδειούχο) σε μη προσβολή του σήματος με ανακοπή, αίτη ακύρωσης/έκπτωσης, αγωγή με αντικείμενο την αναγνώριση της προσβολής πρέ να θεωρηθούν ως έγκυρες.

II. Μεταβίβαση – άδεια χρήσης

Η συμβατική μεταβίβαση γίνεται για λόγους ασφαλείας των συναλλαγών εγγρως, ενώ ο τύπος είναι συστατικός (άρθρο 17 παραγρ. 3). Απαιτείται η υπογραφή των δύο μερών, η οποία φυσικά περιττεύει, αν η μεταβίβαση στηρίζεται σε δικασκή απόφαση.

Η έλλειψη τύπου οδηγεί στην ακυρότητα. Η κύρωση αυτή αποτελεί έννομη συνέπεια που απορρέει ευθέως από τον Κανονισμό. Η μεταβίβαση σημειούται μετά από αίτηση ενός εκ των μερών στο μητρώο σημάτων της ΕΕ (άρθρο 17 παραγρ. 5), χωρίς όμως η καταχώριση να έχει συστατικό χαρακτήρα αλλά δηλωτικό, όπως και στο ελληνικό δίκαιο.

Ο δικαιούχος μπορεί να παραχωρήσει αποκλειστικές ή απλές άδειες χρήσης για

69. Ως προς τον τρόπο χρήσης του σήματος και τις λοιπές περιστάσεις για τον αδειούχο ισχύει ότι και για τον σηματούχο.

ολόκληρη την ΕΕ ή τμήμα της για όλα ή για μερικά μόνο προϊόντα ή υπηρεσίες που διακρίνει το σήμα (άρθρο 22)⁷¹.

Δυνατή είναι η παραχώρηση υποάδειας όπως και η «μεταβίβαση» της (αναδοχή συμβατικής σχέσης). Δεν απαιτείται, σε αντίθεση με τη μεταβίβαση, έγγραφος τύπος⁷². Άρα δυνατή είναι η παραχώρηση άδειας και προφορικά. Η ρύθμιση αυτή καταδεικνύει την πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη να επιτρέψει τη μεγαλύτερη δυνατή εκμετάλλευση του σήματος, χωρίς ο δικαιούχος του να περιορίζεται από χρονοβόρες διαδικασίες για την παραχώρηση άδειας χρήσης.

1.43 Οι παραβάσεις των υποχρεώσεων από την άδεια από τον συμβατικό αδειούχο (παραβάσεις σχετικά με τη διάρκεια, μορφή χρήσης του σήματος, φύση των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες έχει παραχωρηθεί το σήμα, χωρική περιοχή χρήσης του) αποτελούν προσβολή του σήματος («εμπράγματα») ενέργεια της άδειας (άρθρο 22 παραγρ. 2). Δεν υπάρχει, τέλος, υποχρέωση να τεθεί ιδιαίτερη ένδειξη ότι το σήμα έχει παραχωρηθεί κατά χρήση, ώστε να αποφευχθεί ενδεχόμενη παραπλάνηση των καταναλωτών. Ο αδειούχος δεν μπορεί να ζητήσει έννομη προστασία κατά προσβολών του σήματος παρά μόνο με συγκατάθεση του δικαιούχου (άρθρο 22 παραγρ. 3).

Σε κάθε περίπτωση ο αδειούχος έχει δικαίωμα πρόσθετης παρέμβασης, ιδίως σε δική αποζημίωσης (άρθρο 22 παραγρ. 4). Η παραχώρηση της άδειας χρήσης ή η μεταβίβασή της δεν χρειάζεται να σημειωθεί στο μητρώο (άρθρο 22 παραγρ. 5). Η καταχώριση ενέχει μόνον δηλωτική σημασία⁷³.

1.45 Η μεταβίβαση του σήματος, η παραχώρηση ή η μεταβίβαση της άδειας χρήσης κοινοτικού σήματος παράγει αποτελέσματα έναντι των τρίτων σε όλα τα κράτη μέλη μόνο **μετά την εγγραφή** της στο μητρώο σημάτων της ΕΕ (άρθρο 17 παραγρ. 6, άρθρο 23 παραγρ. 1), ενώ η έλλειψη εγγραφής δεν επηρεάζει την εσωτερική σχέση των μερών.

Οι διατάξεις για τη μεταβίβαση, παραχώρηση ενεχύρου ή επικαρπίας, παραχώρηση άδειας χρήσης αλλά και για την αναγκαστική εκτέλεση ή πτώχευση εφαρμόζονται και επί αιτήσεων σημάτων της ΕΕ (άρθρο 24). Το σήμα της ΕΕ υπόκειται σε αναγκαστική εκτέλεση (άρθρο 20) και περιλαμβάνεται στην πτωχευτική περιουσία (άρθρο 21).

71. Πρόκειται για διάσπαση της αρχής του ενιαίου του σήματος.

72. Όμως η ενοχική δικαιοπραξία, η οποία υπόκειται στο εκάστοτε εθνικό δίκαιο, δύναται να απαιτεί τύπο.

73. Εφαθ 1711/2013, ΕΕμπΔ 2013, 725.

III. Έκπτωση, παραιτήση και ακυρότητα

Απόβεση του δικαιώματος στο σήμα της ΕΕ επιφέρουν η παραιτήση (άρθρο 50)⁷⁴, η έκπτωση και η ακυρότητα.

Προβλέπεται διαδικασία έκπτωσης μετά από αίτηση στο Γραφείο ή με ανταγωγή στα πλαίσια αγωγής για προσβολή. Λόγο έκπτωσης αποτελεί μεταξύ άλλων η εδίαστημα πέντε ετών μη ουσιαστική χρήση του σήματος στην Κοινότητα ή η έλλψη εύλογου λόγου για την αχρησία (άρθρο 51 παραγρ. 1 στοιχ. α), η μετάπτωση τ σήματος που γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να δημιουργείται κίνδυνος παραπλάνσης του κοινού, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευ των προϊόντων ή υπηρεσιών (άρθρο 51 παραγρ. 1 στοιχ. γ)⁷⁵. Πέραν των λόγων σών το άρθρο 73 εισάγει ειδικούς λόγους έκπτωσης για τα συλλογικά σήματα.

Ενώ το ένδικο βοήθημα της ανακοπής ενώπιον του Γραφείου έχει ως σκοπό τ απόρριψη μιας γνωστοποιηθείσας κατάθεσης και υπόκειται σε προθεσμία, η αίτη ακύρωσης στρέφεται κατά του ήδη καταχωρηθέντος σήματος.

Ένα σήμα της ΕΕ μπορεί να κηρυχθεί άκυρο μετά από αίτηση στο Γραφείο ή ύσρα από άσκηση ανταγωγής στα πλαίσια αγωγής για προσβολή του (άρθρο 52) ή απόλυτους ή σχετικούς λόγους ακυρότητας (άρθρα 52, 53). Λόγοι ακυρότητας εί ιδίως η παράβαση των απόλυτων όρων παραδέκτου (άρθρο 7), η κακόπιστη κατθεση (άρθρο 51 παραγρ. 1 στοιχ. β) και προγενέστερα δικαιώματα κατά την έννεσ του άρθρου 53 παραγρ. 1 και 2. Η ακύρωση ενεργεί *ex tunc*⁷⁶.

Η αίτηση ακύρωσης απορρίπτεται, αν η προσβαλλόμενη ένδειξη λόγω έλλειψ διακριτικής δύναμης, κοινόχρηστου ή περιγραφικού χαρακτήρα έχει καθιερωί στις συναλλαγές για τα δηλούμενα προϊόντα ή υπηρεσίες (άρθρο 52 παραγρ. 2).

Στους σχετικούς λόγους ακυρότητας ανήκει ιδίως η πτύσχυση στους σχετικκς λόγους παραδέκτου (άρθρο 8, προγενέστερο εθνικό σήμα ή σήμα της ΕΕ, προ νεότερο διακριτικό γνώρισμα, που δεν έχει μόνο τοπική ισχύ) ή η περίπτωση, όπ το προγενέστερο δικαίωμα είναι δικαίωμα πένω στο όνομα, στην εικόνα ή δικαίω πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας (περιπτώσεις άρθρου 50 παραγρ. 2). Η τηση ακύρωσης δεν υπόκειται σε καμία χρονική αποσβεστική προθεσμία. Αν όμ εριέεται σε σχετικούς λόγους ακυρότητας δεν μπορεί να ασκηθεί (αποδυνάμωσ εάν συντρέχει περίπτωση ανοχής του κοινοτικού σήματος επί πενταετία (άρθρο : από το δικαιούχο του προγενέστερου σήματος κοινοτικού ή εθνικού σήματος. Απ

74. Το ζήτημα αυτό παρέμεινε στην αρμοδιότητα των κρατών μελών κατά την Οδη 2015/2436.

75. Βλ. ΔικΕΕ αποφ. από 19.12.2012, υποθ. C-149/11, Leno Merken, ΕλλΔνη 2014, 3 ιδίως σκέψεις 50 επ.

76. Πρβλ. και άρθρο 47 παραγρ. 2 Οδηγίας 2015/2436.